

# Dziś od godz. 10 do g. 10 m. 30 manifestacja strajkowa robotników polskich

Nr. 68 (5689)

WARSZAWA, PONIEDZIAŁEK 19 LUTEGO 1934 r.

Rok XXXVIII.

**NIECH ŻYJE RZĄD  
ROBOTNICZY  
I WŁOŚCIAŃSKI**

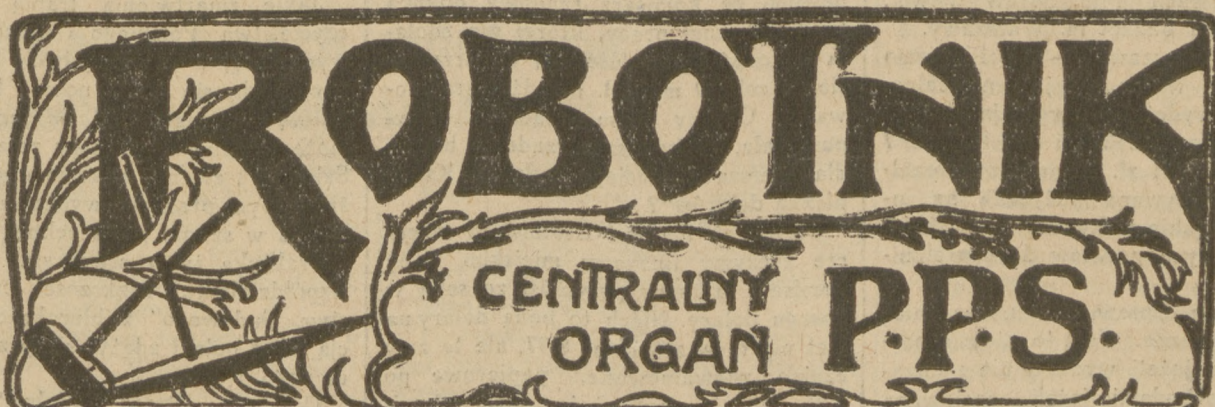
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 p.d.  
do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy,  
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.



PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE  
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-12-00

DRUKARNIA — 2.76-49

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

**Dla złożenia hołdu pamięci poległych za Wolność  
i Socjalizm**

**Dla stwierdzenia naszej solidarności i braterstwa  
z bohaterskimi robotnikami Austrii**

**Komisja Centralna Związków Zawodowych i Polska Partja Socjalistyczna wzywają ro-  
botników Polski do**

**półgodzinnej manifestacji strajkowej**

**Dziś, w poniedziałek, 19 lutego od godziny 10 do godz. 10 m. 30  
przed południem**

**Uwaga!**

**Przed manifestacją  
dzisiejszą**

Delegaci i mężowie zaufania fabryk,  
po przeprowadzeniu strajku solidarno-  
ści w poniedziałek, 19 b. m., zawiado-  
mią telefonicznie redakcję „ROBOTNI-  
KA” i ROBOTNICZĄ AGENCJĘ PRA-  
SOWĄ o odbytych strajku.

Dzwonić należy na jeden z następują-  
cych telefonów: „ROBOTNIK” 5-06-70;  
O. K. R. — 11-92-70; RADA ZAWO-  
DOWA — 11-62-19; ZW. TRANSPOR-  
TOWCÓW — 11-25-31.

## Krwawy Rząd Dollfussa-Feya

### Po stłumieniu walk

**Pięćset zamordowanych kobiet i dzieci w Wiedniu**

Według pobieżnych obliczeń liczba  
kobiet i dzieci, poległych podczas osta-  
tnich walk ulicznych w samym Wiedniu  
dochodzi do 500. Szkody, wyrządzone  
przez artylerię, obliczone są na pół

miliona szylingów. Olbrzymi blok mie-  
szkalny Karl - Marxhof wymaga grun-  
townej restauracji. Około 200 mieszkań  
jest zupełnie zniszczonych. (ATE).

**Tow. Wallisch wpadł w ręce siepaczy**

Były burmistrz miasta Bruck - am-  
Mur w Styrii wybitny przywódca so-  
cjalistycznej austriackiej Kolo-  
man WALLISCH został wraz z żoną  
aresztowany wczoraj w pobliżu miej-  
sowości Liezen w Styrii. WALLISCHA  
zakuto w kajdany i odstawiono do są-  
du krajowego w Leoben. Stanie on  
dziś przed sądem doraźnym. Za odnalez-  
nienie i aresztowanie WALLISCHA  
była wyznaczona premia w wysokości  
5 tysięcy szylingów. (ATE).

nie stawiał żadnego oporu. Wallisch  
będzie według wszelkiego prawdopo-  
dobieństwa zamordowany w drodze t.  
zw. sądu doraźnego.

**Zemsta „małego dyktatora”**

„Wiener Zig” donosi, że komisarz  
rządowy dla Wiednia dr. Schmitz za-  
mierza z polecenia kanclerza Dollfussa  
usunąć nazwiska wybitnych socjalistów  
z nazw ulic i domów w Wiedniu. Zmie-  
niony ma być również herb miasta Wie-  
dnia. (PAT).

**Represje wobec czeskich  
socjalistów**

(PAT). Dom Czechosłowackiej Partji  
Socjal - demokratycznej w Wiedniu zo-  
stał w sobotę zamknięty przez policję  
i opieczętowany. W domu tym znajduje  
się drukarnia i redakcja dziennika  
„Delnicke Listy”. Redaktor tego dzien-  
nika Sachanek został aresztowany.

**Oskarżony o przechowywanie  
broni Schutzundu**

(PAT). Kierownik cmentarza central-  
nego w Wiedniu inż. miejski Lasch zo-  
stał aresztowany, ponieważ znaleziono  
na cmentarzu skład broni Schutz-  
bundu.

Władze zarzucają inż. Laschowi, że  
broń ukryta była na cmentarzu za jego  
wiedzą.

**W Wiedniu padły znowu strzały**

Zupełnie niespodziewanie doszło wczoraj  
popołudniu w pobliżu Rheihaskol  
oraz w III-ej dzielnicy do strzelaniny.  
Ukryte na strychach domów luźne gru-  
py „Schutzbundu” rozpoczęły ostrze-  
liwanie oddziałów „Heimwehry”. Rów-

niez w okolicy Marghareteurgurtel pa-  
dły strzały. Ruch tramwajowy został  
wstrzymany. Zaalarmowano silne od-  
działy policji i żandarmerji, które zli-  
kwidowały zajścia. (ATE).

**Towarzysze austriaccy w Czechosłowacji**

(PAT). Z Pragi donoszą:  
Partja socjaldemokratyczna na Mo-  
rawach zaprosiła oficjalnie dr. Deut-  
scha i dr. Bauera, aby osiedlili się na  
stałe w Bernie Morawskim.

Znaczna grupa Schutzbundu prze-  
kroczyła granicę czechosłowacką.  
Uchodźcami zajęła się morawska or-  
ganizacja socjal - demokratyczna.

**Wywiad z tow. tow. Deutschem i Bauerem**

(PAT). „Sunday Times” zamieszcza  
wywiad, dokonany przez swego kores-  
pondenta w wiosce czechosłowackiej,  
blisko granicy austriackiej z przywód-  
cami austriackich socjalistów tow. tow.  
Deutschem i Bauerem.

Tow. Deutsch, jak wiadomo, został w  
czasie walk zraniony w oko. Istnieje  
nadzieja, że prawe oko zostanie ura-  
towane, ale lewe uważane jest za stra-  
cone.

W rozmowach z korespondentem  
tow. Deutsch oświadczył, że Schutz-  
bund posiadał broń od okresu zakończe-  
nia wojny; przeznaczona ona była do  
obrony konstytucji i republiki. W cią-  
gu 15 lat Schutzbund nigdy tej broni  
nie używał.

Policja i Heimwehra wdarły się do  
dzielnicy robotniczych, prowokując kon-  
flikty. Mjr. Fey i inni członkowie rzą-  
du szukali zaczepki. Policja i Heimweh-  
ra działały bardzo brutalnie, używając  
artylerji nie tylko przeciwko Schutzbun-  
dowi, ale przeciwko domom, zamiesz-  
kałym przez kobiety i dzieci.

I taki rząd nazywa się „chrześcijań-  
skim” — oświadczył z gorącością tow.  
Deutsch.

Nieprawdą jest — powiedział o so-  
bie tow. Deutsch, że „uciekał w samo-  
chodzie”, jak pisano, ale ranny i czę-  
ściowo ślepy, bez grosza, szukając po-  
mocy drogi przez lasy i pola, dotarł  
w czwartek rano do czeskiej granicy.

Obecnie, rząd mści się na jego rodzi-  
nie. Siostrę jego aresztowano, żonę  
zmuszono do ucieczki i Deutsch nie wie  
nawet, gdzie się znajduje, syn stracił  
posadę, a 18-letnia córka jest w nie-  
bezpieczeństwie wskutek wiadomości,  
podanej przez jakiegoś czeskiego dzien-  
nikarza, który ogłosił zmyślny opis,  
jakoby córka Deutscha walczyła przy  
boku ojca na barykadach.

Korespondent podaje następnie roz-  
mowę swoją z tow. Ottonem Bauerem,  
który oświadczył, że przekroczył gra-  
nicę czechosłowacką wraz z 50 członkami  
Schutzbundu, który z Wiednia przedo-  
stali się do granicy czeskiej i przeszli  
ją w pełnym rynsztunku i uzbrojeniu z  
karabinami maszynowymi.

Tow. Bauer stwierdził, że przywódcy  
socjalistyczni czynili w ciągu ostatnie-  
go roku wszelkie wysiłki, aby dojść z  
obecnym rządem do porozumienia i  
kardynał arcybiskup Wiednia Innitzer  
usiłował w tym pośredniczyć, ale bi-  
skup z Linzu przeszkodził tym próbom  
i pchnął rząd na drogę faszyzmu.

Krwawe wypadki w Wiedniu były,  
zdaniem tow. Bauera, od początku do  
końca spowodowane przez Heim-  
wehre.

Oczywiście streszczenie wywiadu po-  
dajemy wyłącznie na odpowiedzialność  
angielskiego korespondenta.

**Ustąpienie  
dr. Schlegla**

(PAT). Naczelnik Górnej Austrii dr.  
Schlegel ogłasza w „Politische Korres-  
pondenz”, że ustępuje ze swego stano-  
wiska, ponieważ kanclerz Dollfuss za-  
wiadomił go, że „ustąpienie jego upro-  
ści sytuację polityczną w Austrii”.

## Tragiczny zgon króla belgijskiego

Król Albert I uległ wczoraj śmiertel-  
nemu wypadkowi podczas wspinania  
się na skałę Marches - les - Dames w  
pobliżu Namuru.

Król, który był zapalonym alpinistą,  
udał się w sobotę popołudniem autem w  
okolicy Namuru. Prowadził on sam sa-  
mochód, towarzyszył mu jedynie służą-  
cy. W pobliżu Namuru król wysiadł i o-  
świadczył służącemu, że chce się  
wspiąć na skałę Marches - les - Dames,  
której wysokość wynosi 200 metrów;  
kazał służącemu poczekać i oświadczył,  
że wróci za godzinę.

Po upływie tego czasu zaniepokojony  
służący rozpoczął poszukiwania, a  
następnie zatelefonował do zamku w  
Brukseli. Natychmiast wysłano ekspedycję  
ratunkową, która z pomocą żan-  
darmerji przeszukała teren.

Około godziny 2-ej w nocy odnale-

Będą nam grać wiedeńskie walce  
towarzysze  
przez radio na cały świat.

Wczoraj  
po trzydniowej walce  
czerwony Wiedeń padł.

Na domu Karola Marksa  
heimwehrowski sztandar  
na Floridsdorfie hula  
białogwardyjska banda.

Naprawdę Wiedniu  
ukazesz światu znów  
łagodne Straussa oblicze  
kiedy do snu zagrają  
zwycięzcom

„Nad cichym, nad modrym Dunajem”.

Kłamstwo.

Dunaj czerwony  
czerwony od krwi robotniczej

bohaterzy rewolucji  
bohaterzy wiedeńskich barykad  
samotni pod ogniem armat  
samotni pod burzą bomb  
towarzysze z Schutzbundu

Stąd,  
z Europy, Azji, Ameryki  
chyłimy głowy  
przed waszym sercem  
w porywie dumnego buntu.

O nie straciła godności  
klasa robotnicza  
przez pysk twój austriacki faszyz  
trzępnieła ognistym biczem.

I piętno hańby wieczyste  
nosisz na twarzy swej  
morderco z ojczyźnianego frontu  
Dollfuss,  
Stahremberg,  
Fey.

ziono zwłoki króla u podnóża skały.  
Ogledziny zwłok wykazały ciężką ranę  
na szyi. Zdaniem lekarzy śmierć nastą-  
piła natychmiast po upadku. Ciało zo-  
stało przewiezione o godzinie 3-ej min.  
30 do zamku Laeken.

Król Belgów, Albert I, znany był ja-  
ko przyzwyczajony do wspinania. Zmarł, licząc  
lat 59.

Następcą Alberta I na tronie belgijskim  
będzie jego starszy syn Leopold,  
Filip - Karol - Albert - Meinrad - Hu-  
bert - Marja - Michał urodzony w Brukseli  
dnia 3-go listopada 1901 r. Wstąpił  
on na tron, jako król Leopold III.

Sądząc z niektórych pogłosek, tragi-  
czna śmierć króla mogła mieć podłoże  
samobójcze.

## Młodzież robotnicza Warszawy

**wobec walki proletariatu Austrii**

Wobec tego, że władze zabroniły od-  
bicia trzech zapowiadzianych na nie-  
dziele wieców młodzieży robotniczej w  
Warszawie, w sprawie walk socjalistów  
w Austrii — odbyły się zebrania w lo-

kalach organizacyjnych.

Przemawiali tow. tow. Zaremba,  
Cohn, Mitzner, Rubinstein, Lik.

Sprawozdanie zamieścimy w numerze  
jutrzejszym.



# „Księżniczka dolarów” na ratuszu warszawskim

Uchwalony w dniu 31 stycznia budżet m. Warszawy odrzucony został przez władze nadzorcze w dniu 14 lutego, jako budżet nierealny, wykazujący 9 milj. zł. deficytu. Zwracając budżet Radzie Miejskiej dla poczynienia poprawek, Ministerjum Spraw Wewnętrznych żąda przedstawienia nowego zrównoważonego już budżetu do dnia 26 lutego.

W ciągu więc 12 dni władze miejskie muszą wynaleźć 9 milj. zł., budżet „urealnici” i przedstawić władzom nadzorczym, w przeciwnym bowiem razie następuje rozwiązanie Rady Miejskiej i Magistratu i, zgodnie z „sanacyjną” ustawą samorządową, mianowania komisarza rządowego. Tak przynajmniej donosi prasa obozu rządowego.

Przyznać trzeba, że koncepcja ta, wysuwana przez dobrze poinformowaną prasę rządową, pod względem zachowania formalnej strony ustawy jest pomysłem zręcznym, chociaż pod względem interpretacji treści i ducha ustawy nie jest wolna od dość wesółych i swawolnych komplikacji.

Ustawa samorządowa wymaga, aby władze nadzorcze wyznaczyły termin na dokonanie zmian i poprawek w budżecie. Formalność wymaga terminu! Proszę bardzo, jest termin: całe 12 dni! Wprawdzie w takim terminie 9 milj. zł. wynaleźć bardzo trudno, a nawet, jak pisze rządowa prasa, niepodobna, ale co to szkodzi. Ustawa nie mówi przecież, jaki ma być termin, tylko, że w ogóle ma być termin. A skoro ma być termin, to termin jest!

Ustawa wymaga, aby decyzja o rozwiązaniu władz miejskich była umotywowana tak pod względem prawnym, jak i faktycznym. Owszem, może być i motywacja, chociaż tego rodzaju żądanie komplikację nieco zwiększa, a dla swawolności i dowolności pole nieco ogranicza.

Zapewne, najprostszym sposobem zlikwidowania władz samorządowych w Warszawie byłaby prosta i skuteczna metoda „zbrojnej reorganizacji Rady Miejskiej i Magistratu”, która nie wymaga absolutnie żadnego uzasadnienia. Skoro jednak ten prosty sposób przez ustawodawców przewidziany nie został, skoro, stosownie do ustawy, uzasadnienie do rozwiązania dołączone być

musi, to niewątpliwie, że będzie, i, oczywiście, takie, jakie przewiduje prasa rządowa i jakie częściowo znajdujemy w motywach Min. Spraw Wewn., odrzucających budżet m. Warszawy.

„Budżet Warszawy — głosi pismo Min. Spraw Wewn. — jest nierealny. Nadwyżka wydatków zwyczajnych nad dochodami zwyczajnymi w kwocie 7 milj. 639 tys. 321 zł. jest niedopuszczalna... Przewidywana pożyczka na inwestycje miejskie w kwocie 2,129,563 zł. nie ma żadnych podstaw do zapreliminowania”.

Uwagi Min. Spraw Wewn. są niewątpliwie słuszne. Jest to istotnie bardzo niemiłe, jeżeli wydatki nie zgadzają się z dochodami, jeżeli oczekiwana i upragniona pożyczka nie ma uzasadnienia; — niemiłe jest dla człowieka poszczególnego, dla rodziny, dla przedsiębiorstwa przemysłowego, czy handlowego, dla instytucji społecznej, a już nad wyraz nieprzyjemne dla kierowników resortu finansowego zarówno samorządu, jak i państwa.

Oczywiście nie musi być wesoło kierownikom Zarządu m. Warszawy, że budżet wykazuje 9 milj. zł. deficytu. Przyjemne to nie jest. Na osłode jednak powiedzieć trzeba, że kierownik finansowy m. Warszawy, p. dyrektor Kirkor, nie jest osamotniony. Owszem, jeżeli chodzi o kwestię budżetową znajduje się w dostojnym towarzystwie pp. b. ministra skarbu Jana Piłsudskiego, b. ministra skarbu Ignacego Matuszewskiego, obecnego ministra skarbu Zawadzkiego, z których każdy, w miarę sił i możliwości, starał się o równowagę budżetu, co nie przeszkodziło wcale, że w ciągu 4 ostatnich lat ogólny deficyt budżetów państwowych dosięgnął sumy 1 milarda zł.

Czy jednak naprawdę budżet Warszawy jest już taki beznadziejny? Czy po owe brakujące 9 milj. zł. p. Kirkor wzorem swoich przewodników ministerjalnych, musi sięgnąć do kieszeni pracowników miejskich, aby przez redukcję pensji i świadczeń emerytalnych doraznie załatać dziurę w budżecie?

Kwota 9 milj. zł. to dużo, bardzo dużo. Ani w jednym, ani nawet w 12 dniach tak wysokiej sumy na ulicy znaleźć nie można. Ale przecież miasto nie potrzebuje szukać na ulicy. Przecież równocześnie z wiadomością o odrzuceniu budżetu miejskiego z powodu deficytu, dzienniki doniosły, że miastu należy się od Skarbu Państwa 22 milj. zł. z tytułu świadczeń za wywłaszczone grunty pod kolej, za wiadukty, różne roboty i t. d.

I oto wytworzyła się niezwykła sytuacja: z jednej strony władze nadzorcze mówią, że miasto ma niedobór w kwocie 9 milj. zł., a z drugiej strony miasto ma należności u władz państwowych na sumę 22 milj. zł. Gdyby odciąć na pokrycie deficytu budżetowego 9 milj. zł., to przecież w kasach państwa pozostałoby na dobro miasta jeszcze 13 milj. zł., co drobnością przecież nie jest.

Zdaniem naszym, to co się należy miastu od skarbu państwa jest zupełnie pewne i realne i niewątpliwie doprowadziłoby w razie wyrównania tego rachunku nie tylko do zrównoważenia budżetu, ale i do stworzenia poważnych rezerw kasowych. Innego jednak zdania, zdaje się być „Gazeta Polska”, reprezentująca oficjalny kierunek polityki rządowej.

„Ponieważ Rada Miejska — pisze „Gazeta Polska” — nie będzie mogła zdobyć się na uchwalenie budżetu realnie zrównoważonego, pozostaje kwestja

rozwiązania jej i mianowania komisarza rządowego”.

Innymi słowy „Gazeta Polska” zapewnia, że komisarz rządowy dokona tej tytanicznej pracy, której nie zdołała dokonać Rada Miejska, że przyniesie ze sobą 9 milj. zł. i budżet zrównoważy. Czyżby prasa rządowa przypuszczała, że komisarz rządowy będzie dla Warszawy swojego rodzaju „Księżniczką dolarów”?

Jeżeli tak ma być istotnie, to szczerze życzymy finansom miejskim, aby komisarz rządowy przyniósł ze sobą w posagu dolary. Niech to będą dolary na wet nie te w złocie po 8,97, ale te zwykłe, zdewaluowane, papierowe po 5,36, byle ich było dużo, dużo, jaknajwięcej!

Czy jednak przyszedł komisarz rządowy Warszawy stanąć się dla miasta ową „Księżniczką dolarów”? Czy otrzyma w posagu dolary lub złote na załatwienie dziur budżetowych?

Odpowiedzieć na to narazie niepodobna. Wiemy jednak dobrze, że łatać dziur budżetowych przy pomocy posagów księżniczek dolarów dawało i daje nadzwyczajne rezultaty na scenie i w operetce. W praktycznym jednak życiu, a w szczególności w praktyce finansowo - budżetowej samorządów i państwa ten sposób ratowania finansów nie rokuje nadziei. Wprawdzie księżniczek i kandydatek na księżniczki mamy bardzo dużo, ale z posagiem dolarowym jest dzisiaj bardzo kiepsko.

Jeżeli jednak pomysł zrównoważenia budżetu Warszawy w drodze mianowania komisarza rządowego okazałby się w praktyce skuteczny, to radzilibyśmy ze swej strony zastosować ten system i do rządzącego obozu BBWR, który uchwalił ostatnio w Sejmie budżet z deficytem, wynoszącym oficjalnie kwotę 48 milj. zł.

W. M.

## Szkoła i nauczyciel

## Szkoła i policja

Znamienny artykuł w „Pracy Szkolnej”

Jakie zmartwienia trapią Zw. Nauczycielstwa Polskiego i prasę przezeń wydawaną, w czasie, gdy ze strony sanacji wala się coraz nowe klęski na szkołę i nauczyciela, o tem pouczyć może właśnie styczniowy zeszyt „Pracy Szkolnej”, zwanej szumnie organem, poświęconym praktyce wychowania i nauczania w szkole powszechnej.

Praktyka życia stworzyła już ściśle współdziałanie większości nauczycielstwa „ludowego” z biurokracją i policją i lud polski zdążył się przyzwyczaić do tego.

Obecnie „Praca Szkolna” podjęła cenny trud stworzenia „ideowych podwalin” tej zażyłości. I oto znajdujemy w niej plemienny artykuł, nawołujący do kultu policjanta w szkole. Tej „wielkiej” idei służyć mają wszystkie przedmioty nauczania i wszystkie pomoce naukowe. Tak więc czytamy, że należy uczęszczać w szkołach wykłady oficerów policji, które miałyby za zadanie „popularyzację policji w młodocianych umysłach” (cytuje dosłownie). Poza tem bezpośrednim popularyzowaniem policji ma się zająć przede wszystkim historia, która winna obrazować dzieje policji i wyjaśniać, że obecnie policja stała się „integralną częścią społeczeństwa”; ten sam postulat dotyczy nauki o Polsce współczesnej. Ucząc chemii i fizyki, należy mówić o zastosowaniu tych nauk w policji (czy aby nie popełniono tu pewnej niedyskrecji w stosunku do policji?). Mało tego. Nawet podręczniki szkolne mają szerzyć kult policjanta, przyczem nie należy — broń Boże — przedstawiać policjanta, który wytargał chłopca za uszy, ale tylko w świetle „właściwym”. Matematyk nawet powinien pamiętać o tym kulcie: ma dawać zadania o czasie spotkania się dwóch idących naprzeciw policjan-

tów, którym zdarzyły się jakieś nieprzebrane przeszkody z powodu spełnienia różnych humanitarnych czynności.

Artykuł kończy się konkluzją, że tematy policyjne będą chętnie podejmowane przez nauczycieli i że kwestia popularyzacji policji wśród młodzieży szkolnej ma wszelkie dane po temu, by wejść do programu wychowania społecznego-obywatelskiego.

Dalsze komentarze zbyteczne!

J. Z.

## „Czerń” i — poeci

Jeden z wybitnych poetów Polski współczesnej, który w wydanym niedawno zbiorze poezji zazerwował dla klasy robotniczej dzwiczne nazwy „tępej hołoty”, „chamja” (z akcentem na a) i „kanalja”, „chamskiej wolności” spragnionej, — ogłosił w „Wiadomościach Literackich” przekład wiersza Puszkina p. t. „Czerń”. Oto wyjętek z tego wierszowanego między Poetą a Czernią dialogu:

„Precz! Cóż poetę natchnionego  
Obchodzi wasz plugawy los?  
Głicie w bezwstydlu grzechu swego!  
Was nie ożywi lutni głos.  
Mierzcie dusze, jak dech trupi,  
Dla nikczemności waszej głupiej  
Miała dotychczas ciemna dzieć  
Wieżenie, topór, nóż i bicz;  
Starecy, jak na was, niewolnicy!”

Trzeba przyznać, że wiersz tego rodzaju brzmi szczególnie pięknym i szlachetnym rezonansiem w dziesięciu akuracie okresie historycznym. W okresie, gdy na zalanach krwawych ulicach miast austriackich, gdy w podziemiach konspiracji niemieckiej i na każdym froncie, gdzie idzie bój o prawo i wolność człowieka, proletariatu walczącego — „tępa hołota”, „chamja” i „kanalja” — uczy różnych klerków, intelektualistów i „pięknoduchów”, jak trzeba wznosić żyć i po bohatersku umierać!... Zato „natchnieni poeci”, głoszący — w druku — niezłomność i wspaniałość surowych prawd moralnych, idą tłumnie a pokornie po obroń: zaszczytów i synekur do akademii, do propagandy, do pryncypalstwa, do „twórczych”, wędrując tam, gdzie z hojnej ręki burżuazji coś skorzystać można.

Bo to są wzniośle duchy, których nie obowiązuje codzienna i praktyczna moralność. Bo „coż poetę natchnionego obchodzi nasz plugawy los?”. Wszak „natchnieni poeci” stworzeni są nie „dla powszednich trosk brzemienia, nie dla kramarstwa, nie dla bitwy”, lecz „dla dźwięków słodkich i modlitwy”. Jakież to uroczyste i wzruszające, zwłaszcza po dobrym obiedzie!... Tak samo, na swój sposób, śpiewali i ćwierkali dworzacy poeci rokoka przed r. 1789, gdy miało się pod koniec tamtego świata.

Bd.

## Skrócone ferie wiosenne w szkołach

W b. r. roku szkolnym ferie wiosenne w szkolnictwie powszechnym i średnim trwać będą tylko tydzień z powodu przedłużenia zimowej przerwy w nauce.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerjum Oświaty, kuratoria wyznaczają ferie wielkanocne na czas od 28 marca do dnia 3 kwietnia włącznie. (PID)

## Bez tytułu

Wśród głosów polskiej prasy burżuazyjnej o wypadkach austriackich zasługuje na wyróżnienie specjalnie artykuł p. Wojciecha BARANOWSKIEGO w „SANACYJNEJ”, „Gazecie Lwowskiej”.

Pisma narodowo - demokratyczne zajęły bez skrupułu postawę na rzecz Rządu Dollfusa. „Polonia” katowicka napisała wczelwie „Sanacyjny”, „Kurier Poranny” informował swoich czytelników bezstronnie chwilałami z odcieniem sympatii dla ginących chłopów z „Schutzbundu”. Brukowe mało kogo obchodzi. Ale wspomniany artykuł owego p. BARANOWSKIEGO — to naprawdę coś PLUGAWEGO. P. BARANOWSKI zapominał widocznie, że powinien być publicystą POLSKIM, a nie referentem prasowym ks. Stahremberga. Z p. BARANOWSKIM polemizować nie zamierzamy. Zwracamy tylko uwagę opinii lwowskiej, że ten pan odegrał przed wojną rolę ideologa SKRAJNEJ UGODY w prasie dawnego zaboru rosyjskiego; pisywał wtedy o POLSKIM RUCHU NIEPODLEGŁOŚCIOWYM to samo, co dziś wypisuje o Socjalnej Demokracji Austrii „w imię marsz. Piłsudskiego”.

S. K.

## Czerwony Wiedeń a Paryż kumunardów

### Podobieństwa i różnice

Przed oczami naszymi rozegrał się dramat dziejowy o wielkim znaczeniu. Może nie uświadamiamy sobie wyraźnie tego znaczenia we wszystkich szczytówkach, ale czujemy je aż nadto dobrze. Przed nami staje obraz strasznej, krwawej walki sfaszyzowanej burżuazji z ruchem robotniczym. Burżuazja austriacka nie mogła i nie chciała już dłużej znosić tego stanu rzeczy, gdy w stolicy kraju dwie trzecie Rady Miejskiej należały do socjalistów, nakładających podatki na bogatych i tworzących gospodarke wzorową dla całego świata, i gdy w parlamencie państwa 42 procent posłów należało już do partii socjalistycznej. Trzeba było skończyć z tym stanem rzeczy i wydać walkę, póki jeszcze nie zapóźno. Dlatego też spróbowano proletariata do boju. Związka, że burżuazja austriacka miała oparcie w polityce i pomocy Mussoliniego...

Gdy szukamy dziejowej analogii dla krwawych walk wiedeńskich w dziejach Europy zachodniej, jedno tylko podobieństwo nasuwa się przed oczy: Jest to Komuna paryska z 1871 r. Innych walk robotniczych o podobnym napięciu, o podobnej energii i ofiarności na zachodzie nie znamy. Można by jeszcze zacytować rok 1848, gdy w pamiętne dni czerwcowe gen. Cavaignac mordował tysiące robotników na ulicach Paryża. Ale tam nie było ani tej świadomości, ani tej organizacji, którą widzimy w Czerwonym Wiedniu i w Paryżu Komunie.

Podobieństwa są duże. Przedewszystkiem to podobieństwo, że tak Wiedeń, jak Paryż były niemal odcięte od reszty kraju i nie budziły w nim odpowiedniego echa. Naturalnie, Wiedeń był znacznie mniej odcięty od kraju niż Paryż, kumunardów: wiemy, jak walczył Linz

i niektóre inne miasta, nawet drobniejsze, ale bądź co bądź i Wiedeń był odcięty. Wiemy przecież, że dzisiejsza Austria, ten niewielki 6-milionowy kraj składa się z ogromnej czerwonej stolicy, otoczonej ze wszystkich stron górami. A w górach mieszka sklerikalizowany góral bez szerszych horyzontów, dobry obiekt dla „heimwehowskiej” i hitlerowskiej demagogii. Wmawiano wien bez końca, że to czerwony Wiedeń, — ten „żydowski”, „bezbożny” Wiedeń, spowodował wszystkie nieszczęścia, związane z kryzysem rolnym. Austriacka Socjalna Demokracja dobrze rozumiała niebezpieczeństwo, płynące z tego odosobnienia i szukała drogi do chłopów; stąd jej program rolny z roku 1925; stąd niezwykle ostrożne sformułowanie punktów wyznaniowych w Linckim programie 1926 roku. Ale partja nie zdążyła uzyskać należytego oparcia na wsi.

Gdy obserwowaliśmy powściągliwość (do ostatniej chwili) taktykę austriackiej S. D., rozumieliśmy dobrze, iż liczy się także z możliwością zbrojnej interwencji zewnątrz — tak ze strony Mussoliniego jak Hitlera. I tu jest niewątpliwa pewna analogia. Przypomina-

my, że położenie burżuazji francuskiej z Thiersem na czele było ogromnie ułatwione przez to w roku 1871, bo u bram Paryża po przegranej przez Francuzów wojnie, stały jeszcze wojska pruskie, stał Bismarck. Łatwo pojąć, jak to uskrzydlało Thiersa, który — jak wiadomo — bezwstydlu paktował z wrogiem własnej ojczyzny Bismarckiem o pomoc dla zduszenia rewolucji we własnej stolicy.

Takich analogii jest więcej. Niewątpliwą analogią (naturalnie niezupełną) jest także ta wielka robotka kulturalna, którą rozpoczęła Komuna Paryska w ciągu krótkiego swego istnienia. Weźmy, czytelniku, do ręki pamiętny manifest ułożony przez I Międzynarodówkę w sprawie Komuny paryskiej, zredagowany przez Marksa, a podpisany wśród innych także przez Polaka Żabińskiego, i przeczytajmy tam o kulturze Paryża kumunardów na wiosnę 1871 r. Przeczytajmy o niej także w przedmowie Engelsa do owego manifestu (wydanego po polsku w roku 1907 p. t.: „Wojna domowa we Francji”). Oczywiście, socjalistyczna gmina Wiednia, która pracowała przez szereg lat, zrobiła nieskończe-

nie więcej; w rękach socjalistów robotniczy Wiedeń zmienił się nie do poznania — tak dalece że dziś nawet burżuazja — prasa nie umie poprostu znaleźć jakichś argumentów poważniejszych przeciwko socjalistycznej gminie, gdyż to wielkie dzieło kulturalne imponuje wszystkim.

Takich analogii dużo. Analogiczny jest ofiarny, męski opór, stawiany przez uzbrojonych kumunardów i przez wiedeńskich, wkraczającym na przedmieścia wojskom burżuazyjnym. Analogiczna, niestety, jest także dzika krwawa zemsta wykonywana przez „zwycięzców” na znienawidzonych obywatelach własnego kraju... O tej zemście straszliwej, nieprawdopodobnej zemście wersalskiego obozu Thiersa, przeczytajmy sobie nie tylko w cytowanym Marksie, ale także chociażby w polskiej pracy S. Mendelsona: „Historia ruchu komunistycznego we Francji 1871 r.” oraz we wzruszającym małym utworze A. Arnoud: „Bohaterowie Komuny”...

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI



## Dollfuss i Fey usiłują się tłómaczyć

Czynią to z nieprawdopodobnym cynizmem

W pałacu kanclerskim odbyła się w sobotę wieczorem konferencja prasowa, na którą zaproszono dziennikarzy wiedeńskich i zagranicznych.

Przemawiał na niej kanclerz Dollfuss, który oświadczył, że wybuch rewolty był niespodzianką dla wszystkich i prawdopodobnie dla szerszych warstw robotniczych. W walkach Schutzbund rozporządzał 20.000 ludzi, dobrze uzbrojonych. Kanclerz wyraził uznanie wojsku, policji i oddziałom ochotniczym za ich „bohaterskie” i zachowanie się. W prasie zagranicznej ogromnie przesadzono, podkreślił kanclerz, liczbę poległych. Jeśli kanclerz niemiecki Hitler mówił o tysiącach poległych trupów i rannych, to nad postępowaniem jego można tylko ubolewać. Nie należy pogłębiać ran przez fałszywe przedstawianie wypadków. Kanclerz oświadczył następnie, że nieprawdą jest, jakoby wraz ze zniknięciem partii socjalno - demokratycznej nastąpił miał w Austrii okres brutalnego kapitalizmu. Rząd w myśl zasad chrześcijańskich poczynił już przygotowania, aby nie dopuścić do uszczuplenia praw robotniczych. W tym celu wydał rozporządzenie w sprawie umów kolektywnych, jutro pojawi się rozporządzenie w sprawie zawiadywania majątkami organizacji spółdzielczych socjalno - demokratycznych. (PAT).

Fey usiłował z kolei odeprzeć zarzuty stawiane Rządowi Dollfussa przez prasę zagraniczną. Program „Heimwehry” winien być uważany za program rządowy. Wicekanclerz oświadczył z na-

ciskiem, że „Heimwehra” reprezentuje obecnie politykę gabinetu. (ATE).

## Deklaracja trzech mocarstw w sprawie niepodległości Austrii

Londyński Min. Spraw Zagranicznych ogłosił komunikat, w którym donosi, że rządy Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii porozumiały się wczoraj wieczorem co do ogłoszenia następującego wspólnego komunikatu:

„Rząd austriacki dowiadywał się u Rządów Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch o ich stanowisko wobec dossier, przygotowanego przez Austrię, a mającego na celu wykazanie ingerencji Niemiec do wewnętrznych spraw austriackich, które do dossier było rządom tym zakomunikowane. Narady, które odbyły się w tej

## Posiedzenie Sejmu

Na porządku dziennym wtorkowego posiedzenia Sejmu, które rozpoczyna się o godz. 4-ej po poł., znajduje się kilka ustaw ratyfikacyjnych, nowela do ustawy o Funduszu Pracy, oraz ustawa o poborze rekruta.

sprawie między trzema rządami, wykazały wspólność ich poglądów co do konieczności utrzymania niezależności i integralności terytorjum Austrii, zgodnie z odnośnymi postanowieniami traktatów.

Powyższy komunikat ogłoszony został jednocześnie w Londynie, Paryżu i Rzymie.

Tekst deklaracji nie zawiera więc — zgodnie ze stanowiskiem Wielkiej Brytanii i Francji — żadnej ani jawnej, ani ukrytej „pochwały” dla Rządu Dollfussa — Fey’a.

## Rodzina polska w Filadelfji zginęła w katastrofie samochodowej

Strasza katastrofa wydarzyła się w polskiej rodzinie Kalkosińskich w Filadelfji (Stany Zjedn.). W ostry mróz Kalkosiński z żoną, synem i córką wyjechał samochodem w okolice miasta, nagle na moście nad Tacony Creek samochód poślizgnął się na zlodowacia-

łym śniegu, i przebiwszy poręcz, spadł do rzeki.

Wszyscy czterej podróżni zabici zostali na miejscu.

Kalkosiński był właścicielem fabryki pończoch.

## WIADOMOŚCI SPORTOWE

### WALNE ZEBRANIE POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ.

W lokalu Państwowego Urzędu Wychowawstwa Fizycznego odbyły się dwudniowe doroczne obrady Polskiego Związku Piłki Nożnej. Przewodniczył zebraniu delegat Lwowa mjr. Mirski. Na wstępie uczczono minutą ciszy pamięć jednego z twórców Polskiego Związku Piłki Nożnej dr. Centnarowskiego. Następnie przystąpiono do dyskusji nad działalnością ustępującego zarządu. Przeciwno zarządowi wystąpili z zarzutami delegat Śląska p. Kordula, który nawet wniósł formalny wniosek o votum nieufności ze względu na nie-dopuszczenie Naprzodu do rozgrywek o wejście do Ligi. Delegat Krakowa t. Statter poruszył głośną sprawę Herischa, domagając się ujawnienia wszystkich szczegółów śledztwa, a przede wszystkim podania nazwisk wszystkich zamieszanych w tej aferze działaczy sportowych. Poza tym t. Statter domagał się powzięcia uchwały w sprawie opieki lekarskiej nad zawodnikami i energicznej interwencji w sprawie zniesienia zakazu należenia młodzieży do klubów piłkarskich.

Na zarzuty odpowiedzieli obszernie ptk. Głabisz, inż. Przeworski i in. Członkowie ustępującego zarządu wyjaśniali, jakie stanowisko zajął zarząd w wymienionych sprawach, a co do sprawy Herischa, afery ta nie może być jeszcze w całości ujawniona ze względu na to, że śledztwo nie zostało jeszcze zakończono. (Po rocznym śledztwie).

Po odczytaniu sprawozdania komisji rewizyjnej i obszernego sprawozdania Polkiego Kolegium Sędziów, z którego dowiedzieliśmy się, że w Polsce znajduje się obecnie 915 sędziów, którzy obstarwili w ub. roku 9537 spotkań, uchwalono absolutorjum dla ustępującego zarządu. Przeciwno absolutorjum głosowały Śląsk i Liga (86 głosów).

Długa dyskusja wywołał wniosek Polskiego Związku Piłki Nożnej o zniesienie Ligi. W obszernej i miejscami burzliwej dyskusji przemawiał ptk. Głabisz, dr. Jerzy Michałowicz i red. Statter.

Ptk. Głabisz bronił wniosku zarządu w sprawie zniesienia Ligi i powrotu do systemu mistrzostw okręgowych.

Dr. Michałowicz w imieniu okręgu warszawskiego domagał się zniesienia Ligi i energicznego zwalczania klubów fabrycznych, te ostatnie zajmują się zupełnie jawnie kaperowaniem graczy, demoralizowaniem ruchu piłkarskiego i t. p.

Red. Statter ostro zaatakował Ligę, przytaczając liczne wypadki zawodowstwa oraz innych ujemnych stron istnienia Ligi.

W głosowaniu wniosek o zniesienie Ligi uzyskał 132 głosy. Przeciwno wnioskowi wypowiedziało się 126 głosów. Wniosek PZPN, zatem uzyskał większość, ale niekwalifikowaną: wobec tego upadł. Za wnioskiem o zniesienie Ligi głosowały wszystkie okręgi za wyjątkiem Śląska, Łodzi, Poznania i rzec naturalna Ligi. Po upadku wniosku o zniesieniu Ligi postanowiono zmnie-

szę liczbę klubów ligowych do 10, z tem, że w 1934 i 1935 r. do klasy A spadną po dwa kluby, a wejście do Ligi po jednym klubie. Od 1934 r. spadają dwa kluby i wchodzi na ich miejsce dwa kluby. Rozgrywki będą się odbywać w jednej grupie.

Długa dyskusja wywołała również sprawa zniesienia autonomii sędziów piłkarskich. W tej sprawie wyłoniono specjalną komisję, która wypowiedziała się za utrzymaniem autonomii, z tem, że przy każdym okręgowym kolegium sędziów utworzona zostanie specjalna komisja dyscyplinarna, która będzie miała prawo pociągnąć do odpowiedzialności każdego sędziego, oskarżonego o jakiegokolwiek nadużycia. Przewodniczącemu komisji mianuje Polski Związek Piłki Nożnej z pośród czterech kandydatów, przedstawionych mu przez OKS i OZPN.

Wnioski o zniesienie karencji zostały odrzucone.

W sprawie Herischa powzięto uchwałę, przekazującą sprawę do załatwienia zarządowi, przyczem wyznaczono termin do ostatecznego wyświetlenia tej sprawy.

Uchwalono poza tym, że zarząd w wypadku, gdy okręg nie stanie na wysokości zadania, ma prawo mianować komisarza, który w ciągu trzech miesięcy musi zwołać nadzwyczajne walne zebranie dla wyboru nowego zarządu. Wydział gier i dyscypliny postanowił podzielić na oddzielne sekcje gier i dyscypliny. Poza tym uchwalono szereg dezyderatów dla zarządu, m. in. w sprawie ubezpieczeń graczy i opieki lekarskiej nad zawodnikami.

Wieczorem w niedzielę wybrano nowe władze zarządu w następującym składzie:

Przewodniczący — gen. Bończa - Uzdowski, pierwszy wiceprzewodniczący a zarazem przewodniczący sekcji gier i dyscypliny — dr. Wojakowski, drugi wiceprzewodniczący t. dr. Jerzy Michałowicz, trzeci wiceprzewodniczący ptk. Rudolf, sekretarz inż. Merliński, zastępca — Derda, skarbnik — kpt. Nikolski, zastępca — Cychowski, referent zagraniczny — ptk. Głabisz, zastępca Mallow, kapitan związkowy Kaluża, kronikarz mjr. Loth.

Przewodniczącym sekcji gier został p. Krug. Przewodniczącym sekcji dyscypliny wybrano dr. Matuszewskiego. Na czele komisji rewizyjnej stanął mjr. Sneider.

### FINAŁY MISTRZOSTW BOKSERSKICH WARSZAWY.

W gmachu cyrku wobec 4000 widzów rozegrane zostały finały bokserskich mistrzostw Warszawy. Przyniosły one następujące wyniki:

W wadze muszej Raźniewski (Warszawianka) pokonał na punkty Birenbauma (Makabi).

W wadze koguciej Małeck (Polonia) przegrał z Kazimierskim (Polonia).

W wadze piórkowej Cyran (Skoda) został pokonany przez Pasturczaka (Polonia).

W wadze lekkiej Bąkowski (Skoda)

## Rozmowy francusko-angielskie

### Oficjalny komunikat

(PAT). W rezultacie sobotnich rozmów francusko - angielskich w Paryżu, które trwały od godziny 13-ej do 17-ej, francuskie Min. Spraw. Zagr. i ambasada angielska ogłosiły jednocześnie komunikat, który stwierdza, że w rozmowie, w której ze strony angielskiej brali udział lord pieczęci prywatnej Eden, ambasador W. Brytanii w Paryżu lord Tyrell, minister pełnomocny Campbell i szef sekcji Ligi Narodów w angielskim Min. Spraw. Zagr. Strang — ze strony francuskiej zaś premier Doumergue, minister Barthou, oraz dyrektorzy Leger i Massigli — „przeprowadzono w duchu zupełnej szczerości i przyjaźni, całkowitą wymianę poglądów co do ostatniego memorandum angielskiego i rozpatrzone w sposób bardziej ogólny możliwości porozumienia

międzynarodowego w sprawach rozbrojenia, pożądanego jednakowo przez obie strony”.

(PAT). Podczas rozmów z Edenem, jak donosi prasa francuska, minister Tardieu miał zwrócić uwagę na stan obecnych zbrojeń niemieckich. Min. Herriot zaś kładł nacisk na niedostateczne gwarancje bezpieczeństwa, gdyż nie można uważać za dostateczną gwarancję propozycji angielskiej, w myśl której sygnatariusze konwencji rozbrojeniowej mieliby się porozumiewać między sobą nie tylko w wypadku pogwałcenia lub groźby pogwałcenia paktu Brianda — Kelloga, ale również w momencie prawdopodobieństwa niewykonania konwencji przez jednego z sygnatariuszy.

## Nieszczęśliwi, którzy mają dość życia

20 l. Marja Janeczówna (Chmielna 45), otrula się esencją octową.

— 49 l. Jan Krasnowski, szewc, bez pracy, (Syrokomli 11), napił się esencji octowej. Pogotowie, po udzieleniu pomocy, przewiozło Janeczównę do szpitala Dz. Jezus, Krasnowskiego zaś — do Przemienienia Pańskiego.

30 l. Janina Kisielówna, kwiaciarka (Puławska 3), chora na gruźlicę, napiła się esencji octowej. Pogotowie przewiozło Kisielównę do szpitala Dz. Jezus.

— 23 l. Czesław Supel, rzeźnik, (Hoża 6), napił się jodyny w zamiarze samobójczym na pl. Trzech Krzyży. Kolega S. przewioził desperata do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz, po przepłukaniu żołądka, usunął groźące niebezpieczeństwo. Badany S. zeznał, iż usiłował pozabawić się życia wskutek braku pracy.

## Samobójstwo

### b. woźnego P. K. O.

Ajencia W. A. D. donosi:

Przy ul. Raszyńskiej 12, otrul się ługiem 31 l. Władysław Syrobaba, który był woźnym w centralki PKO. (biuro kontowari) przez 13 lat. Desperata przewiozło Pogotowie do szpitala Dz. Jezus, gdzie zmarł.

Okazało się, iż S., który pozostawił żonę i córkę, 15 kwietnia r. ub. został usunięty z pracy wraz z drugim woźnym, Józefem Nowakiem, obaj oskarżeni o rzekome przywłaszczenie 600 zł., które kasjer przesłał pocztą pneumatyczną w gmachu PKO. dla jednej z urzędniczek.

Po trzydniowym uwięzieniu woźnych zwolniono.

Dn. 19 grudnia r. ub. odbyła się rozprawa sądowa, przyczem Sąd miewinił oskarżonych.

W 3 dni po usunięciu go z pracy, Syrobaba z rozpaczą po raz pierwszy otrul się ługiem. Od tej pory, pomimo wyleczenia się, narzekał na silne bóle. Wczoraj znowu napił się ługu; tym razem ratunek okazał się już spóźniony.

niak (YMCA).

W wadze półciężkiej pierwszym był Kozerski (Świt).

Sędzią głównym był p. Ziolkowski. WARSZAWSKA POLONJA — MISTRZEM POLSKI W KOSZYKÓWCE PAN.

We Lwowie odbyły się dwudniowe zawody pań o mistrzostwo Polski w koszykówce.

W finale warszawska Polonia pokonała IKP. Łódź 12:7, zdobywając tytuł mistrza Polski w koszykówce pań.

### WALNE ZEBRANIE WARSZAWSKIEJ SKRY.

Na dorocznym walnym zebraniu jednego z najstarszych i największych klubów robotniczych w Polsce wybrano nowy zarząd, na którego czele stanął Błaszczak. Wiceprezesem sportowym został Zajaczkowski, wiceprezesem administracyjnym — Krawczyk, sekretarzem — Smosarski, skarbnikiem — Maciejewski, członkami zarządu — Angielczyk, Orzeł, Mulak.

### PIERWSZY MECZ PIŁKARSKI W WARSZAWIE.

W Warszawie na boisku Skry rozegrany został pierwszy w sezonie mecz piłkarski pomiędzy Gwiazdą a PWAFT zakończony wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (1:0). Warunki terenowe fatalne.

### SANECZKOWE MISTRZOSTWA POLSKI W KRYNICY.

W niedzielę odbyły się w Krynicy zawody saneczkowe o mistrzostwo Polski.

W jedynkach zwyciężył Frąckiewicz (KTH), uzyskując w pierwszym zjeździe czas 1:34, a w drugim 1:10 (rekord toru).

W dwójkach zwyciężyła para Witkowski — Frąckiewicz (KTH) w czasie 1:34 (rekord toru).

## Zajście na dworcu w Oliwie

(PAT). Na dworcu w Oliwie policjant gdański Strunk wezwał ubiegłej nocy woźnicę polaka Józefa Lewandowskiego do natychmiastowego opuszczenia dworca.

Gdy Lewandowski zaznaczył, że znajduje się na terenie kolejowym, z którego usunąć go mogą jedynie władze kolejowe, policjant uderzył go kilkakrotnie pałą gumową po głowie i twarzy. Następnie policjant odprowadził Lewandowskiego na odwach, skąd wypuszczono go na wolność dopiero w ciągu dnia.

## Ford o zarobkach robotniczych

Przemysłowiec Ford w wywiadzie prasowym oświadczył, że żaden interes, oparty na niskim wynagrodzeniu robotników, nie może prosperować.

Dalej oświadczył, że podczas depresji zarobki robotników w jego fabrykach spadły, dziś jednak podwyższo on stopniowo płacę, wynoszącą od 4 do 8.50 dolarów dziennie i jest przekonany, że niebawem powróci do poziomu minimum 6 dolarów dziennie.

Oświadczenie przemysłowca amerykańskiego powinni wziąć sobie pod rozwagę nasi fabrykanci... i nie tylko fabrykanci.

## Zgon przyjaciela Polski

W Stanach Zjedn. zmarł b. senator stanu Nebraska Gilbert Hitchcock w 74 roku życia.

Był to wyprobowany przyjaciel Polski. Obok Wilsona i ptk. House'a, przyczynił się on na najwięcej podczas wojny światowej do uznania w Stanach Zjednoczonych słusznych niepodległościowych żądań Polski.

## Strajk szoferów w Paryżu

W Paryżu trwa strajk szoferów taksówek.

## Dożywotnie więzienie

Prezydent Rzeczypospolitej, korzystając z prawa łaski wobec Józefa Janika, skazanego przez okręgowy sąd wojskowy w Poznaniu za dezercję, zabójstwo i usiłowanie zabójstwa na karę śmierci przez rozstrzelanie, zmienił tę karę na dożywotnie więzienie.

## Z ŻYCIA PARTJI

POSIEDZENIE EGZEKUTYWY W. O. K. R. PPS. odbędzie się 19 b. m. o g. 6.30 popoł., ul. Długa 21.

## T. U. R.

PONIEDZIAŁEK, d. 19 b. m.

W lokalu przy ul. Wareckiej 7 odbędzie się:

Posiedzenie Egzekutywy o godz. 6 wiecz. Posiedzenie Komitetu Wykonawczego o godz. 7 wiecz. Obecność delegatów wszystkich kół na posiedzeniu K. W. — obowiązkowa.



## DZIS KONIEC KRYZYSU!

czego nie zdołali dokonać uczeni ekonomiści, dokonał  
KRÓL HUMORU

**EDDIE CANTOR**

przy pomocy 74 najpiękniejszych dziewcząt świata, w przebojowym filmie

**PRECZ Z KRYZYSEM**  
jego najweselejszego filmu  
**PREMEJERA** D Z I S w kinie Marszałk. 106, p. 4, 6, 8, 10

## Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Tunel”.  
AMOR: „Ekstaza” i film polski.  
ANTINEA: „Schowajcie swoje smutki” i „10 z Pawlaka”.  
APOLLO: „Prokurator Alicja Horn”.  
ATLANTIC: „Papryka”.  
AS: „Quo Vadis” i „Sterowiec LA3”.  
BAJKA: „Biały upiór” i rewja.  
CASINO: „Parada rezerwistów”.  
CAPITOL: „Bunt młodzieży”.  
COLOSSEUM: „Arystokracja podziemi” i rewja.  
COLOSSEUM Male: „Wielki myśliciel” i Slim i Grim”.  
CRISTAL: „Cud wilków” i „Jeździec w masce”.  
CZARY: „Szerlok Holmes”.  
CORSO: „Jennie Gerhardt” i rewja.  
FAMA: „Ulica” i „Przybłęda”.  
FILHARMONJA: „Nocny lot”.  
FORUM: „Sekret kobiety”.  
GLORIA: „Walczący szalencie”.  
HELJOS: „Szpieg w masce” z Ordo-nówną.  
HOLLYWOOD: „Nocny express” i rewja.  
ITALJA: „Raj podłotków” i rewja.  
IKS: „Niebezpieczna gra” i polski film.  
KOMETA: „Ję królewska moc” i rewja.  
LOS: Od 4 dla młodzieży „Flip i Flap”. Od 8 dla dor. „Człowiek, którego zabiłem”.  
LUX: „Pat i Patachon, jako włóczędzy” i „Głos pustyni”.  
MAJESTIC: „Fortancerka” i rewja „Jak wesoło — to wesoło”.

NOWY SPLENDID: „Zamarle echa” i komedia.

NOWA TOMBOLA: „Naucz mnie kochać” i „Meksykanka”.

OKO PRASKIE: „Córka pustyni” i „Tajemnica zamku Porloch”.

PALACE: „Fantomas” i rewja.

**KUPON** PALACE

Kina Rewji  
upoważniające do nabycia  
po 125 dwóch biletów  
na parter  
NA SCENIE REWJA

K. KRUKOWSKI — L. LAWIŃSKI  
B. BOROŃSKI na czele zespołu.

Film „FANTOMAS”

W rol. gł. RICARDO CORTEZ

PETIT TRIANON: „Wielka grzesznica” i „12 krzesel”.

PAN: „Nowa pieć” i „Tylko nie wista”.

PROMIEN: „King Kong”.

RIVIERA: „Zabawka” i dodatki.

ROXY: „Król Królów”.

SOKÓŁ: „1002 noc” i „W siłach szaleńców”.

STYLOWY: „Katarzyna Wielka”.

TON: „Uśmiech szczęścia”.

UCIECHA: „Obiad o 8-ej”.

UCIECHA: „Niewidzialny człowiek”.

## NASZA RUBRYKA

### Poszukiwanie pracy

STUDENTKA udziela lekcji w zakresie gimnazjalnym. Łacina, niemiecki, matematyka, fizyka. Uczy dorosłych. Dzwoni: 207-27.

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA szkoły powszechnej uczy dorosłych zaniebanych skróconą metodą. Postępy zapewnione. Tel. 2-00-35.

STUDENTKA PEDAGOGIKI, rutynowana nauczycielka, uczy dorosłych metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów external. Tania. Referencje. Telefon 11-72-01 do 7-ej wieczór.

STUDENTKA udziela lekcji w zakresie gimnazjalnym. Matematyka, fizyka, polski, łacina, niemiecki. Uczy dorosłych.

KTO ZABEZPIECZY egzystencję młodemu, biednemu literatowi na czas pracy literackiej. Łaskawe oferty do „Robotnika”, sub. „literat”.

PRACOWITA, uczciwa, sumienna poszukuje posług na przychodnie. Może służyć referencjami. Łaskawe zgłoszenia do administracji „Robotnika” pod „Posługi”.

OGRODNIK poszukuje pracy. Oferty: Czerniakowska 206 m. 99, Wojkała.

## Co usłyszymy w radio?

PONIEDZIAŁEK, 19.II 1934 r.

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. — 7.20 Muzyka z płyt. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka z płyt. 8.00 Odczytanie programu. 11.40 Przegląd Prasy. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Muzyka lekka. 12.30 Wiadomości meteorologiczne. 12.33 Muzyka taneczna z płyt. 12.55 Dziennik południowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości gospodarcze. — 15.55 Utwory skrzypcowe w wyk. Bernarda Lewinsona. 16.20 Pieśni polskie. 16.40 Lekcja języka francuskiego (kurs elem.). 16.55 Koncert Orkiestry jazzowej. 17.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza”. 18.00 „Jak się robi cukier”. 18.45 Piosenki w wykonaniu L. Boyeda. Pills i Tabet. 19.00 Program na dzień następny. 19.05 Rozmaitości. 19.25 Odczyt aktualny. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 „Myśli wybrane”. 20.02 XVII-ty Koncert z cyklu „Muzyka Niepodległej Polski”. 20.50 „Meksykańskie miasto bogów”. 21.15 Muzyka z płyt. 21.45 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. 22.05 Transmisja z Berlina. 22.25 „Na wesołej lwowskiej fali”. 23.30 Muzyka organowa z Gospody Fukiera.

WTOREK, 20.II 1934 r.

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. — 7.20 Muzyka z płyt. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka. 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego. 8.00 Program na dzień bieżący. 11.40 Przegląd Prasy. 11.50 Repertuar Teatrów Warszawskich. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. 12.05 Koncert. — 12.30 Wiadomości meteorologiczne. 12.33 Muzyka Zesp. Salonowego. 12.55 Dziennik południowy. 15.25 Wiadomości gospodarcze. 15.40 Koncert Zespołu Jazzowego. — 16.25 „Skrzynka PKO”. 16.40 „Kacik językowy” prof. Stanisław Sioński. 16.55 Kwadrans słynnych artystów — Enrico Caruso. 17.10 Recital fortepianowy Juljusza Isserlisa. 17.50 Wiad. rolnicze. 18.00 „Budownictwo w miastach nowoczesnych”. 18.20 „Skrzynka muzyczna”. 18.35 Muzyka lekka. 19.00 Program na jutro. 19.05 Rozmaitości. 19.25 Feljton — aktualny. — 19.40 Wiad. sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 „Myśli wybrane”. 20.02 Così fan tutte („Takie one wszystkie”) Opera komiczna. W przerwie o 21.25 Mieczysław Weinert „Jak przyszła Itaris” (legenda) Kwadrans literacki. 22.40 Muzyka taneczna. 23.00 Wiadomości i komunikaty. 23.05 Muzyka taneczna.

## STAN POGODY

Rankiem mgliście, na południu dżdża, w ciągu dnia chmurno z rozpozogdzeniem. Odwilż. Umiarkowane wiatry północno - zachodnie i zachodnie.

## Kryzys może być zwyciężony

Aktorem, który mimo kryzysu wspaniale zarabia, jest król komików Eddie Cantor, znany w Warszawie z filmu „Urwis” z Hiszpanji”. Uważa on, że kryzys jest winą nie koniunktury, lecz... społeczeństwa, i że przy odrobinie dobrej woli może być zwyciężony.

Miedzy innymi Eddie Cantor daje następujący sposób na zwalczanie zastoju w przemyśle: twierdzi on, że publiczność żąda nie tylko dobrego towaru za tanią cenę, lecz również urozmaicenia i rozrywki. — Dlatego proponuje urządzenie dancingu i występów artystycznych nie tylko w kawiarniach i restauracjach, lecz w każdym większym magazynie. (X).

## Balkany przestaną być... Bałkanami



W Białogrodzie podpisany został t. zw. Pakt Bałkański. Przystąpiły do tego paktu Rumunia, Turcja, Grecja i Jugosławia. Pakt ten ma zakończyć dłu-

goletnie spory i na Bałkanach ma wrzeszcze zapanować prawdziwy spokój. Kto chce niech wierzy.

## Co grają w Teatrach?

TEATR ATENEUM. Dziś sztuka Szere-zewskiego p. t. „Szczury wędrowne”.

**Teatr ATENEUM**

Codziennie

„Szczury wędrowne”

L. SZERESZESKIEGO  
w wykonaniu całego zespołu  
Reżyseria H. BUCZYŃSKIEJ

Z OPERY. Dziś opera „Sprawdzenie z Seraju”. Przedstawienie to zorganizowane jest przez T. O. N. We wtorek „Emilia Plater” Koncyrńskiego.

TEATR NARODOWY. Dziś „Marja Stuart” Schillera w przekładzie Miłaszewskiego.

TEATR LETNI. Dziś reportaż J. Tępy p. t.: „Iwar Kreuger”.

TEATR NOWY. Dziś nowa komedia Marjuszka Mażyńskiego „Tak a nie inaczej”.

TEATR POLSKI. Codziennie wspaniała komedia Szekspira „Kupiec Wenecki”.

TEATR MAŁY. Codziennie komedia S. Kiedrzyńskiego p. t.: „Ten i Tamten”.

TEATR NOWA KOMEDJA gra codziennie nową komedię Antoniego Stomimskiego „Rodzina”.

TEATR KAMERALNY. W końcowych próbach dramatu Rittnera „W małym domu” z Mira Zimińska, Karolem Benda, Karolem Adwentowiczem na czele.

Codziennie „Hamlet” — ceny niższe o 50%.

CYGANERJA. Dziś komedia rewjowa Tona i Szelechtera p. t. „Kobieta 5012” z Pogorzelską, Bobrowską, Krukowskim i Symem na czele zespołu.

PREMIERA W TEATRZE „WIELKA OPERETKA”. We wtorek 20 b. m. teatr „Wielka Operetka” występuje z premierą operetki w 3 aktach „Pod Białym Koniem”. Operetka ta skonstruowana jako widowisko o charakterze wodewilowo - rewjowym posiada 10 obrazów, z których każdy odbywa się w innej dekoracji. Muzykę skomponował Ralf Benatzky. Libretto napisał H. Mueller, tłumaczył zaś J. Wójcicki, adaptacji wersji polskiej dokonał Andrzej Włost. Reżyseruje St. Perzanowska, taniec układa Jan Woyciechko, kapelmistrzem jest Two Wesby.

TEATR „8.30” daje dziś komedię muzyczną A. T. Muellera z librettem J. Waldena „Szarotka”.

TEATR REWJI „MIGNON”. Codziennie rewja - operetka „Jazzband, humor i kobiety”.

TEATR HIPOTECZNA 8. Codziennie „Małżeństwo z konwenansu”, komedia J. J. Rzepeckiej - Iwanowskiej.

TEATR MUCHA. Codziennie „Proszę Paryż”.

CYRK STANIEWSKICH. Ostatnie dni „Cyrek pod wodą”, wielka pantomina wodna przy udziale 250 osób.

## OGŁOSZENIA DROBNE

TAPCZANY higieniczne, automatyczne, patentowane 3722. Złoty 70 komplet. Wkłady do łóżek. Warunki dogodne. Wytwornia. Twarda 3

Złoty Tygodniowo Zyrandole lampy nocne

żelazka, czajniki elektryczne Radjoodbiorniki  
patefony, wyżymaczki. Marszałkowska 81-34  
tel. 9-41-36.

MICHAEL ARLEN

## Świat w roku 1987

(Autoryzowany przekład Bolesławy Kopelówny)

— Pan jest szczęśliwy — rzekł von Zeitz obcesowo. — A teraz proszę mi wybaczyć...

Gdy tylko znalazł się sam w swojej kabinie, wyjął aparat kieszonkowy, połączył się z Londynem i wymienił numer Wodehouse Park, mieszczącego się w pobliżu Longborough, w Leicestershire. Odpowiedział mu głos służącego.

— Proszę mnie połączyć z Jej wysokością.  
— Jej wysokość jeszcze nie wstała.  
— Proszę mnie połączyć. Sprawa jest pilna. Tu mówi admirał von Zeitz.

Po chwili rozległ się spokojny głos Sylwji, tak rozpaczliwie niewrażliwy na cudzą krytykę, pretensje, uczucia, namiętności, pożądania, tak rozpaczliwie niewrażliwy na wszystko! A jednocześnie przecież Sylwja umiała się cieszyć każdą najdrobniejszą rzeczą. Było to rzeczywiście rozpaczliwe.

— Zygryd? Dlaczego tak wcześnie?  
— To jest poważna sprawa, Sylwjo. Za parę godzin Guy będzie w Wodehouse.

— Czemżby nie, kochanie? To jego dom.

— Ma on jutro pilną robotę policyjną. Nie chcę, aby, przystępując do niej, zdenerwowany był z twojego powodu. Bóg tylko to zrozumie, ale wydaje się, że on wciąż jeszcze ciebie kocha.

— To jego krzyż, kochanie! Ale jemu to sprawie przyjemność!

— Sylwjo, musisz mi obiecać, że będziesz się zachowywała odpowiednio przez najbliższe dwadzieścia cztery godziny.

— Zgoda, Zygrydzie, uczynię to dla ciebie.

— Czy jesteś sama?

— Co za pytanie, mój drogi!

— Ale odpowiedź.

— Odpowiem z całą godnością.

— Wystarczy prawda.

— Jesteś zazdrosny?

— Oczywiście. No więc?

— Jestem sama w duszy, kochanie.

Von Zeitz zwrócił się niecierpliwie w stronę małego ekranu Tele-Knoxa, umieszczonego przy łóżku — i odkrył kontakt, ale nie było żadnej reakcji, — i nie mogło być żadnej, póki ona sama nie włączyła Tele-Knoxa. Usłyszała jednak trzask przekreślonego kontaktu.

— Zygrydzie! Jak to nieładnie z twojej strony! Jakże możesz podejrzewać mnie o to, że pozwoliłam komuś obcemu wejść do mego łóżka? A w każdym razie nie uwa-

żam ani trochę za odpowiednie, że chcesz na niego popatrzeć... Jest on taki piękny, kochanie, i spi mocno, jak mały kocia. Doprawdy, myślę jednak, że pozwolę ci rzucić na niego wzrokiem. Posiada on wspaniałą atletyczną budowę, a jego matka jest moją matką chrześną, więc do pewnego stopnia jesteśmy spokrewnieni, prawda?

Von Zeitz patrzył wprost w jej rozróżnione, niezmordowane oczy. Ale ekran był zamglony, a w sypialni Sylwji Blackwood opuszczono rolety. Mogł zaledwo odróżnić jej zmierzwiłone, złociste włosy, które ostatnio ścięła krótko, zgodnie z najświeższą modą — i owal jej roześmianej, głuputkiej, pięknej twarzyczki. Na poduszce obok niej widać było zarysy głowy mężczyzny, a właściwie głowy chłopca, okolonęj włosami, które wydawały się ciemne, miewkie, wijące. W tej samej chwili Sylwja posłała ręką całusa i przekreśliła kontakt.

— To bardzo nieprzyzwoicie, kochanie. Coż teraz pomysłisz sobie o życiu rodzinnym w Leicestershire? Takie nie niemieckie...

— Usun go przed przybyciem Guy'a. Robota, którą twój mąż ma spełnić jutro, jest rzeczywiście ważna — i nie chcę wcale, aby pozwolił on się zabić tylko dlatego, żeś ty mu z życia zrobiła piekło!

— Jakże możesz mówić w ten sposób, Zygrydzie? Życie Guy'a stało się piękne przez to, że musi wybaczyc mi moje grzechy; stało się pełne najwznioślejszej cierpliwości — i nie wątpię, że podziękuje mi on za to w niebie.

(D. c. n.)

**Drukarnia**

**Robotnik**

przyjmuje

wszelkie

roboty

wchodzące

w zakres

drukarstwa

Wykonanie

staranne

i punktualne